

1973. július 26.

Szemtanú

A VIT-küldöttek búcsúztatása Tatabányán 1973-ban

„Bárcsak én is ott szívhatnám a levegőt, és nem itt... »Aki szavalni, énekelni, táncolni, muzsikálni tud, vagy artistaszámmal, vagy paródiával akar fellépni, jelentkezzen a kerületéhez tartozó KISZ-szervezeteknél.

Első díj: utazás a VIT-re, Helsinkibe.»

– Pista bácsi, Helsinki az Nyugat-e?

– Nyugat.

– Már miért vágod rá olyan birtelen ezt, Misi bátyám... Szerintem inkább északnyugat.

– Keletnyugati, ott van fönt. Baráti.

– Felebaráti. Helsinki északon van.

– Fiacskám! (...) Én értelek. Látom megértett a politika. Helyes! Helsinki? Hát momentán még, még Nyugat. De már komp jár át Leningrádba.

– Akkor... kösz!

(Csinibaba)

* * *

Immáron negyedszázada történt, hogy egy napfényes csütörtöki napon, 1973. július 26-án kiemelkedő ünnepségre került sor a szocialista bányaipar fellegrárában, Tatabányán. Itt, az egykori Felszabadulás téren búcsúztatták el a X. Világifjúsági Találkozóra, Berlinbe induló magyar delegációt. Már hónapok óta készült a város a nevezetes eseményre, amelynek rangját az is emelte, hogy azon megjelentek az országos és a helyi pártvezetés jelentős képviselői.

(Amíg a nagypolitika uralkodik és tündököl, a kisember a mindennapok olcsó tragédiáit éli át. Így voltam én is azzal a hetvenhármassal. Ezen a nyáron tűnt el a felbecsülhetetlen értékű okkersárga, metálfényes Lamborghinim – valahol a játszótéri homokozóban... Aztán kis híján fuladásos halálot okozta egy félrenyelt sa-

vanyú cukorka, de a szörnyű családi thriller hollywoodi véget ért [„Apu! Ott száll a repcsi...”]).

Mi azóta nem jártunk a zászlós, indulós ünnepségekre, mióta apám nyakában ülő nővérem egy november 7-ei katonai felvonuláson a vezénylő tiszttól ordító fejhángjától megszeppenve a nyilvánvalóan provokatív, rendszerellenes, imperialista lázításra ragadtatta el magát: „Udat a tuta!!!”.)

A Világifjúsági Találkozót 1947-ben tartották meg első ízben, hogy – a hivatalos verzió szerint – a baráti országok fiataljai egy nagyszabású művészeti és sportvetélkedőn fejzhessék ki olthatatlan békeszomjukat. A valóságban a rendezvény a szocialista tábor fiatalabb korosztályainak egységét, összetartozását akarta – természetesen felülről, Moszkvából irányítva – megteremteni. A VIT olyan népek „baráti” találkozója volt, amelyek még a legközelebbi, huszadik századi, múltjukban is inkább egymás ellenségei, mint szövetségesei voltak. (Apró szépséghiba lehetett még ezekben a kapcsolatokban az, hogy a fiatalok a VIT és a hasonló jellegű kisebb rendezvényeken kívül – az utazási korlátozások miatt – aligha barátkozhattak másutt életükben.)

A Kommunista Ifjúsági Szövetség Komárom megyei szervezete egy reprezentatív fotóalbumot készítettett a „történelmi” eseményről. Ebből válogattunk össze most néhány szép képet, hogy felidézzük az önfeledt ünneplést, a szocialista öntudatot, az internacionalizmus mulandó pompáját. Műszálas minik, egyenszandik, sör-virsliek, SZTK-keretek, az induló újdonságok Ikarusok – ... „és nemzetközivé lesz holnapra a világ”...

Közzéteszi NAGY TAMÁS

1. AMÍG AZ INDULÓT ÉNEKLIK, MAGASBA
EMELKEDIK A MAGYAR ÉS A DIVSZ-ZÁSZLÓ

2. A VIT-KÜLDÖTTEK A NÉPSZERŰSÉG CSÚCSÁN.
POLITIKAI DIVATOK 1973-BAN

3. AZ ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES KÖSZÖNTŐ TÁNCA

4. MARÓTI ELVTÁRS MAGASBA EMELI A KENYERET, AMELLYEL A NÉPVISELETBE ÖLTÖZÖTT LEÁNYOK KÖSZÖNTÖTTÉK A DELEGÁCIÓT

5-6. „MEGY A GÖZÖS, MEGY A GÖZÖS... A BERLINI VIT-RE...”

7. A BÁNYAÜZEMEK EGY BÁNYÁSZLÁMPÁT
KÜLDENEK A DELEGÁCIÓNAK, MARÓTI ELVTÁRS
MEGILLETŐDÖTTEN VESZI ÁT; HAVASI FERENC ÉS
A „JÓ ELVTÁRSOK” VASTAPSA KÍSÉRETÉBEN

8. A VIT-DELEGÁCIÓ KOMÁROM MEGYEI TAGJAI.
LESZ MIT MESÉLNI AZ UNOKÁKNAK

